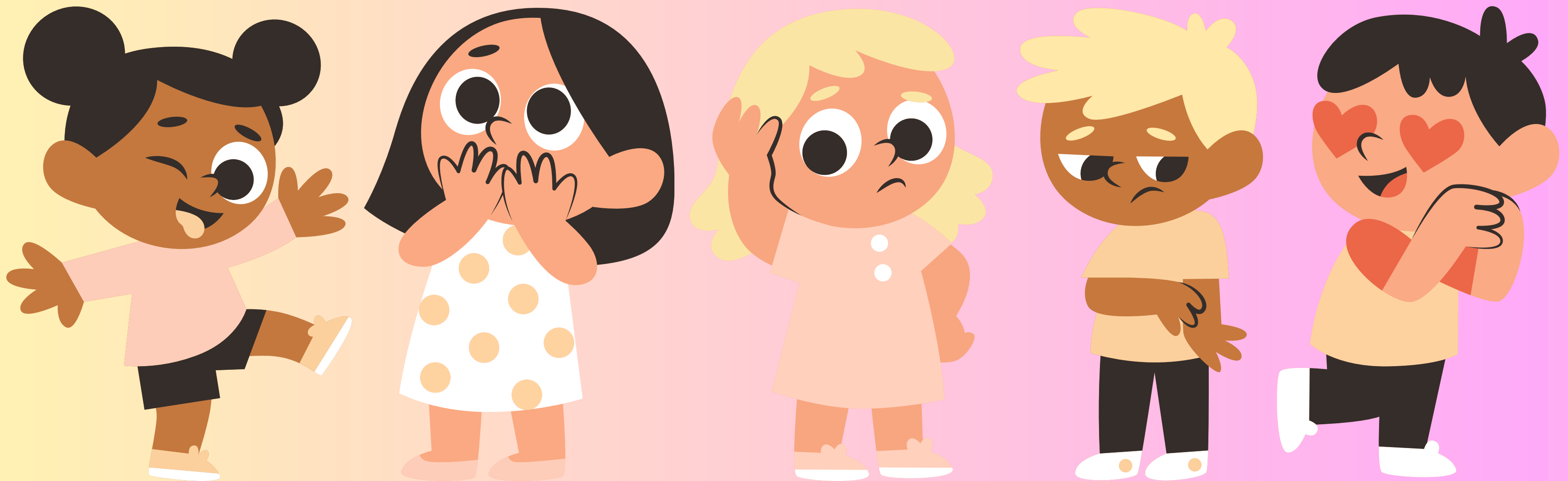

Ігри для розвитку фонематичного слуху у дітей

**Відсутність повноцінного фонематичного
сприймання затримує формування звуковимови
дітей, не дає змоги повною мірою засвоїти
словниковий запас та граматичну
будову мовлення взагалі. Це означає, що усунення
дефектів мовлення неможливе без спеціальної
корекції фонематичного сприймання. Зрозуміло,
що без вміння чітко диференціювати фонеми
рідної мови не опанувати навичок звукового
аналізу та синтезу, не засвоїти грамати.**

Правильне мовлення, успішне навчання письма та читання передбачає обов'язково розвиток фонематичного сприймання, який починається з найперших кроків логопедичної роботи та умовно поділяється на шість етапів:

1. Упізнавання немовленнєвих звуків.
2. Розрізнення однакових слів, фраз, звукокомплексів та звуків за висотою, силою і тембром голосу.
3. Розрізнення слів, близьких за звуковим складом.
4. Диференціація складів.
5. Диференціація звуків.
6. Навчання навичок елементарного звукового аналізу.

На першому етапі, наприклад, можна пограти в гру “Великий-маленький”, використовуючи дві іграшки різного розміру. Поставте на стіл дві іграшки, поясніть та покажіть, як грає великий зайчик (голосно), а як маленький (тихо). Потім за ширмою відтворювати то тихо, то гучно удари в барабан. Діти повинні показати, який зайчик зараз грав.

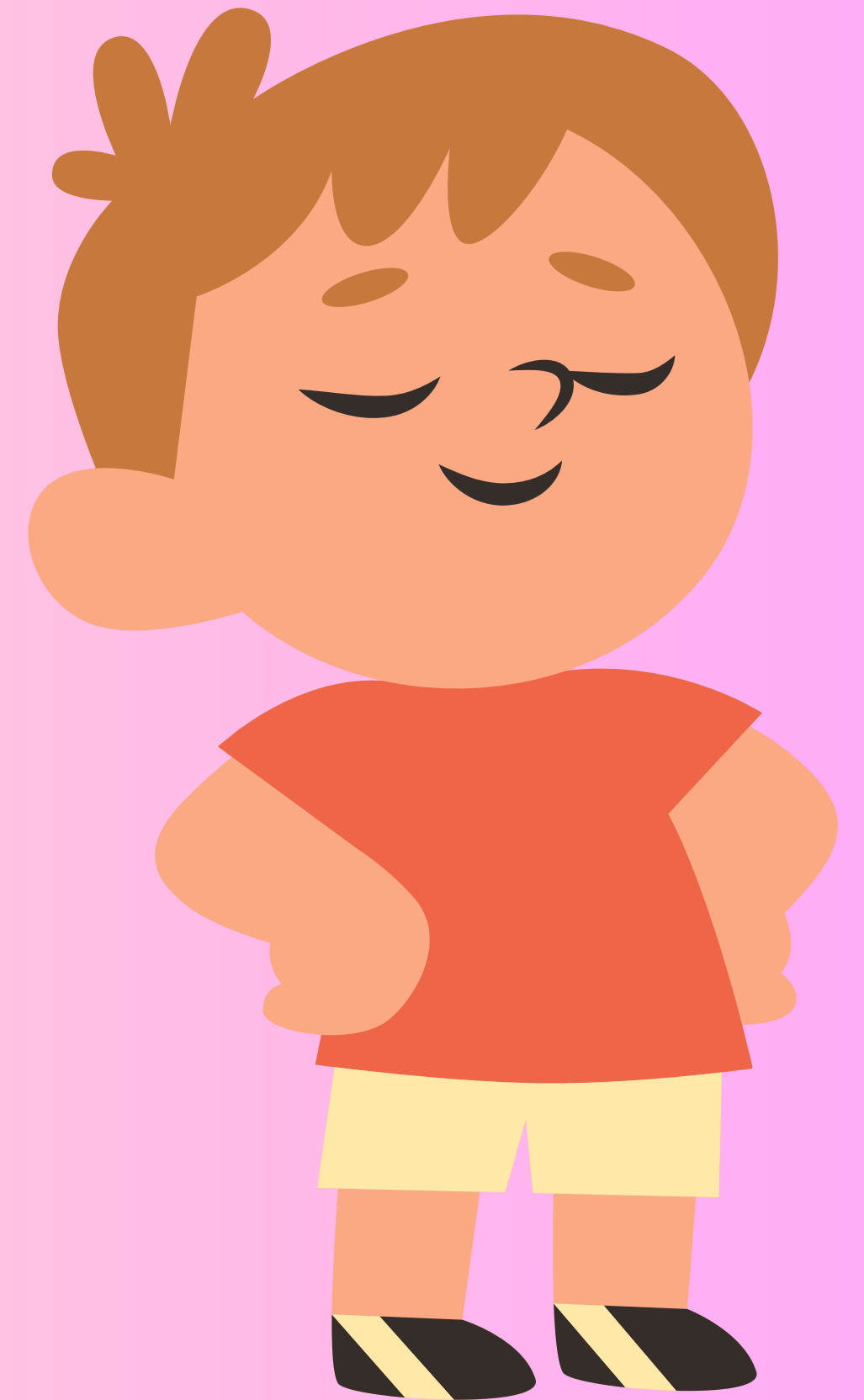
На другому етапі діти вчаться розрізняти однакові слова, звукокомплекси та звуки, орієнтуючись на різну висоту, силу та тембр голосу. Доцільно використовувати ігри: “Хто кличе?”, “Хто кричить?”, “Близько-далеко”, “Матуся-дитинча”, “Чие дитинча заблукало?”.

На третьому етапі діти вчаться розрізняти слова, близькі за звуковим складом. У **грі “Виправ мене”** показуємо дітям картку, голосно та чітко називаємо “Хата”. Потім пояснюємо: “Я буду називати картку то правильно, то неправильно. Коли помиляюся, ти плескай в долоні. Говоримо “Хата-вата-хата-дата-хата”. Спочатку добираємо слова легкі за звуковим складом, а потім складніші.

На четвертому етапі діти вже готові до того, щоб розрізняти склади. Починати можна з **гри** “Скажи, що зайве”. Називаємо складовий ряд, наприклад: на-на-па. Дитина має назвати зайвий склад. Потім складові ряди ускладнюють таким чином: на-но-на; ка-ка-га-ка.

На п'ятому етапі діти можуть розрізняти фонemi рідної мови. Причому розпочинати треба з диференціації голосних звуків. Можна використовувати іграшки, картки-символи з зображенням поїзда (у), дівчинки (а), коника (і). Вимовляти по чергово ці звуки, спочатку подовжено: а-а-а, у-у-у, і-і-і. Почувши названий звук, діти піднімають відповідну картку-символ або іграшку. коли дитина знайома з голосними звуками можна проводити ігри на аналіз сполучень із двох, трьох і чотирьох звуків.

Наприклад, гра “Що співають сестрички?”

Мета гри навчити дитину аналізувати
сполучення з 2-3 голосних.

Можна використовувати іграшки, картки-
символи, ілюстрації. Викладаємо по дві, а потім
по три ляльки в ряд (ляльки в сукнях різного
кольору- Ася, Уля, Оля), пропонуємо дітям
заспівати пісеньки сестричок: а-у, о-і і т.д..
Запитуємо у дитини: “Скільки сестричок співало?
(Дві) Які звуки співали сестрички? (Ася -а, Уля-у)
Який перший звук? Який другий? Скільки звуків
всього почали?”. Таким чином можна
відпрацювати ряди з трьох, чотирьох голосних
звуків.

Тільки наполегливі систематичні заняття батьків
з дітьми допоможуть незабаром подолати всі
труднощі в мовленні і вийти на новий рівень
мовленнєвого розвитку.

